

**SOCIALDEMOKRATERNAS FÖRSLAG
TILL STRATEGISK PLAN 2023-2025**

Socialdemokraterna
NORRBOTTEN

Framtiden finns i Norrbotten

Det är här den gröna omställningen sker och såväl landets som världens blickar riktas mot vårt län. En grundförutsättning för att klimatomställningen ska lyckas är välfungerande samhällen och en välfärd som finns där för alla vi som valt att bo och verka i vårt län.

Den norrbottniska välfärden ska vara i världsklass. För oss socialdemokrater är det självklart att vården ska vara offentligt finansierad och styras utifrån människors behov – inte utifrån efterfrågan eller vinstintressen. Socioekonomiska skillnader ska inte vara avgörande för **rätten** att få en god hälsa. Därför motsätter vi oss vinster och arbetar aktivt för att ta tillbaka den demokratiska kontrollen av välfärden.

I vårt Norrbotten ska välfärden vara rättvist fördelad och finnas till för alla. Vår sjukvård ska hålla absolut toppklass. I Norrbotten har vi stora utmaningar för att vi ska bli friskare och må bättre. Vi socialdemokrater jobbar hela tiden för att alla i Norrbotten ska ha tillgång till en behovsstyrd och högkvalitativ vård och omsorg när man behöver det.

Ett huvudmål i arbetet med en god vård är att den ska ha en hög tillgänglighet. Ingen ska vid sjukdom behöva vänta på behandling eller lindring. Vi vill att den som är i behov har vården tillgänglig och nära i hela länet. Ingen ska behöva kämpa för att få kontakt med vården och alla som söker vård i Norrbottens ska behandlas jämlikt, för att principen ska vara vård efter behov.

Alla i hela länet ska ha tillgång till en bra och nära sjukvård. Norrbottens fem sjukhus är en viktig del av vårdkedjan och det är av yttersta vikt att de håller hög kvalitet och utvecklar sina egna specialiteter. Vi vill även ha offentliga hälsocentraler i alla länets kommuner och med Vårdnära Service på sjukhusen för att vårdpersonalen ska kunna jobba effektivt, det behövs en omstart. Vi vill ha fler lättakuter på våra hälsocentraler och försök med äldreomsorgar.

Personalen är hjärtat i en fungerande vårdorganisation. Utan personalen är det inte möjligt att prata om välfärden. Vi ser också utmaningar där personalbristen blivit ett allt större problem över tid, vilket i sin tur ställer ytterligare högre krav på den befintliga personalen. I och med den beräknade befolkningsökning vi har i vårt län kommer dessutom denna utmaning bara bli större i framtiden, då behoven ökar ju fler norrbottningar vi blir. Därför måste detta brytas. En viktig förutsättning för en bra tillvaro på jobbet är fler kollegor och ett tillitsbaserat arbetssätt. Men även detta är en rättvisefråga framför allt. Under pandemin har välfärdens personal dragit det tyngsta lasset och tackats för detta med applåder och hjältestatus. Det räcker inte. Alla som arbetar i välfärden ska också ha fler kollegor, arbetspass man orkar med,

och bli lyssnade på av sin arbetsgivare. Det är en rättvisefråga. Att jobba i välfärden är något av det viktigaste man kan göra, och då förtjänar man mer än applåder. God arbetsmiljö är dessutom grundläggande för att kunna göra sitt bästa möjliga arbete och ta hand om och bemöta människor.

Jämställdhet är en avgörande förutsättning för att uppnå en jämlik vård. I århundraden har män varit norm för den medicinska forskningen vilket vi kan se påverkar vården i hög grad ännu idag. Därför ser vi behov av att ta krafttag genom att ta ett helhetsgrepp för att förbättra kvinnors hälsa. Vi ser behov av satsningar på förlossningsvården, att motverka psykisk ohälsa och att förbättra arbetsmiljön inom de yrken som är kvinnodominerade.

Vi socialdemokrater vill också fortsätta utvecklings- och förändringsarbetet och genomförandet av god och Nära vård. Vi arbetar ständigt med förbättringar vilket är avgörande för att vi långsiktigt ska klara såväl en jämlik vård, en stark ekonomi som vår kompetensförsörjning – så att vi har förmåga att ta tillvara nya medicinska metoder, behandlingar och läkemedel.

Vårt stora län och våra avstånd ger oss särskilda utmaningar inom vården. God vård genom livets alla skeden oavsett var man bor i länet förutsätter fortsatta satsningar på utveckling av digitala lösningar. Norrbotten ska fortsätta ligga i framkant med att erbjuda vård på distans och via teknik. Genom distansöverbyggande lösningar stärker vi vardagskontakten mellan vården och patienten.

De digitala alternativen är en viktig del inom den moderna offentliga välfärden. De är en förutsättning för att kunna uppnå en jämlik vård. Därför vill vi fortsätta arbetet med att utveckla och förbättra smarta, digitala vårdlösningar, som utvecklar vården och möjliggör för fler att få sina behov tillgodosedda. Den som kan ska få slippa lägga tid på att avvika från jobbet, och samtidigt frigör det resurser till den som behöver en fysisk träff med vården. När den ena kan få hjälp och råd digitalt lämnar denne en stol i väntrummet ledig åt någon annan. Den som behöver träffa en läkare öga mot öga ska alltid få göra det i vårt Norrbotten.

Vården ska omfatta hela livet. Lika självklart som det är med vård i livets början genom mödravårdscentraler och barnavårdscentraler vill vi att det ska vara när du har blivit äldre. Därför vill vi socialdemokrater inrätta äldremottagningar med geriatrisk kompetens och god kunskap om palliativ vård för att skapa trygghet och kontinuitet.

Ett mer jämlikt och jämställt län gör att norrbottningarna blir friskare och mår bättre. Ett långsiktigt och brett folkhälsoarbete är avgörande för hur vår välfärd och livsmiljö utvecklas. Folkhälsa och livskvalitet är svåra och komplexa frågor. För att ohälsan i vårt samhälle ska minska behöver vi insatser inom många politikområden. Inte bara inom sjukvård och omsorg. Ett ökat folkhälsofokus kommer att krävas i skolan, i

arbetslivet och i aktiviteterna i föreningslivet för att möjliggöra för fler att få det goda livet.

Som ett växande län står Norrbotten inför många framtida utmaningar. Under de kommande åren kommer kompetensbehoven att öka som en följd av nya industrietableringar och växande samhällen. Det kommer att ställa högre krav på Region Norrbotten som en aktör som tar en aktiv del i såväl samordning som planering av kompetensförsörjningen i länet.

För ett attraktivt Norrbotten krävs ett aktivt kultur- och idrottsliv. I ett bra samhälle för alla är kulturen och fritidsmöjligheterna jätten i degen för det bästa livet och den bästa hälsan i Norrbotten.

Våra utmaningar är många, ofta är de väl kända men de är också utmaningar som samtidigt kräver både snabba och mycket långsiktiga insatser. Socioekonomiska skillnader ska inte styra hälsan genom livet. Insatser behövs inom länet för att minska ojämlikheten.

Vi ser att den psykiska ohälsan i länet ökar. Det är inte bara ett problem för den som drabbas utan också ett problem för hela samhället. Därför ser vi arbetet med att minska den psykiska ohälsan hos barn och unga är prioriterat. Det förebyggande arbetet förstärks genom satsningar på ungdomsmottagningarna och att barn- och ungdomspsykiatri ges förutsättningar att korta köerna. Samverkan, flexibilitet och anpassning till förändrade och nya behov är en nyckel för att möta dagens och morgondagens behov. Tidiga och riktade insatser till barn och ungdomar som ligger i riskzonen för att dras in i drogberoende är viktigt för att minska droganvändandet. Personer som arbetar inom vården behöver kunskap om den utsatthet som kommer av att befinna sig i minoritetsposition för att säkerställa gott bemötande. Vi ser behov av kraftiga förstärkningar av psykiatri för att kunna möta sjukdomen i akuta skeden, men även ett arbete på bred front för att förbättra den allmänna folkhälsan där ex kultur och föreningsliv är viktiga delar för välmående.

Möjlighet till livslångt lärande, förutsättningar och stöd för fortbildning, uppgifts- växlingar och utveckling och förundring av uppgifter för vårdens olika yrkesgrupper kommer att vara avgörande för att kunna klara länets kompetensbehov. Satsningar på kompetensutveckling för vårdens alla yrkesgrupper ger ökad kontinuitet, och en förutsättningar för att sjukvården ska kunna erbjuda kvalitativ vård i hela länet. För att skapa trygghet inte minst för de äldre och kroniskt sjuka patienter

Region Norrbotten har ett stort ansvar och en viktig roll att hitta vägar för att vi löser behov tillsammans med kommuner, civilsamhället och näringslivet.

Vision och värdegrund

Region Norrbotten ska arbeta för alla människor som bor, vill flytta hit och verkar i länet. Då verksamheten bygger på invånarnas behov, krav och förväntningar läggs stor vikt vid att verksamheten, synliggör och förklarar de beslut som tas och vilken effekt dessa får.

Region Norrbottens värdegrund ska utgå från en humanistisk människosyn som vilar på respekten för människovärdet och grundar sig på FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, de globala hållbarhetsmålen, nationella jämställdhetsmålen och FN:s konventioner, till exempel barnkonventionen. Dessa betonar demokrati genom:

- Alla människors lika värde och individuella rättigheter och plikter som utövas under lagarna.
- Jämställdhet, kreativitet, engagemang, delaktighet och ansvarstagande som ett uttryck för ett aktivt medborgarskap.
- Öppenhet, samverkan och hållbarhet där kommande generationers livsmöjligheter garanteras ekologiskt, ekonomiskt och socialt, vi tar klimathotet på allvar.

Värderingar

Det är värderingar som ger stabilitet och synliggör det regionens verksamheter gemensamt står för och styrsättet att arbeta.

Medborgarna

Region Norrbotten är till för medborgarna. Det är alltid utifrån deras fokus som arbetet utformas och beslut fattas. Regionen arbetar för att det ska vara bra att bo, leva och arbeta i Norrbotten.

Kvalitet och säkerhet

Region Norrbottens medarbetare gör rätt saker i rätt tid med god kvalitet. Regionen prioriterar patientsäkerhet och arbetar i all verksamhet för att skapa en bra och säker arbetsmiljö genom att förstå, förebygga, åtgärda och mildra konsekvenserna av identifierade risker, tillbud och olycksfall. Avvikelse används som informationskälla och inspiration för ytterligare förbättringar.

Respekt för varandra

Respekt bygger på en ömsesidig tillit med respekt för varandras idéer där alla kan vara med och påverka utifrån jämställda förutsättningar. Alla medarbetare har då möjlighet till utveckling utifrån sina individuella förutsättningar och är samtidigt varandras förutsättningar och arbetsmiljö, varje dag.

Etisk plattform

Region Norrbottens samtliga verksamheter ska vara tillgängliga och anpassade för alla oavsett personliga egenskaper, bostadsort, ålder, kön, funktionsvariation, utbildning, social ställning, etnisk eller religiös tillhörighet, sexuell läggning eller könsidentitet och uttryck.

Region Norrbottens uppdrag och styrning

Region Norrbotten är en skattefinansierad demokratiskt vald organisation. Avgörande och viktiga beslut ska gå igenom en demokratiskt processas i de valda församlingarna. Beslut som bidrar till välfärden genom att vårda, värna och utveckla hela länet. Regionen ansvarar för hälso- och sjukvård, tandvård, regional utveckling, kollektivtrafik och kultur. Vården ska i första hand drivas i regionens regi och säger nej till fler vårdval och privata lösningar inom sjukvården.

Regionens uppdrag utgår från behov, förväntningar och krav med ett jämlikt och jämställt perspektiv från de som bor och verkar i länet. Regionen arbetar för en hållbar utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina. Det regionala arbetet ska ta helhetsansvar och verka för att minska skillnader i samhället och skapa de rätta förutsättningarna för en god utveckling.

Jämställdhet

För att kunna göra jämställda och jämlika prioriteringar behöver Region Norrbotten ta fram en nulägesanalys för hur sjukvården prioriterar, fördelar resurser för att synliggöra eventuella skillnader.

Denna analys kan sen ligga till grund för satsningar som ger patienterna en jämställd resursfördelning. Genom att synliggöra skillnader i arbetsituationen för regionens medarbetare ger det ett underlag för att kunna ta jämställda beslut i vardagen.

Utveckla metoder och arbetssätt som inte gör jämställdhetsarbetet till punktinsatser utan ger möjlighet till att varje dag kunna jobba med att jämställdhetsintegrera verksamheten.

Att jobba med jämställdhet (barns rätt, hållbarhetsperspektiven) kräver utbildning och möjlighet till insikter om sitt eget agerande och utgångspunkter för ställningstaganden. Behovet av att jämställdhetsfrågan ska vara en återkommande fråga på ledningens och förtroendevaldas möten, arbetsplatsmöten, utbildningsdagar för som utbildningsdagar för medarbetare och förtroendevalda för en jämställdhetsintegrerad styrning. Regionfullmäktige ska årligen debattera utvecklingen vad gäller jämställdhetsarbetet i Region Norrbotten.

Vikten av prioriteringar för att fokusera på områden eller förhållanden som inte är jämställda. Politikens viktigaste uppgift är att efterfråga underlag som beskriver utfall, effekter och resultat från insatser och resursfördelning.

För att Norrbotten ska vara en attraktiv region att leva och verka i är ökad jämställdhet en nyckelfråga för länet. Region Norrbottens arbete ska utgå från de nationella jämställdhetsmålen, den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet (CEMR) som regionen och länets samtliga kommuner har ställt sig bakom. Detta innebär att jämställdhetsperspektivet ska finnas med i beslut, planering, genomförande och uppföljning där vi benchmarkar oss mot andra och tar hjälp av nationella uppföljningar. I agenda 2030 är jämställdhet ett eget mål och jämställdhet ett genomgående perspektiv då jämställdhet mellan kvinnor och män är den erkänt viktigaste faktorn för en god utveckling.

Jämlikhet

Allas lika värde och diskrimineringsgrunderna är viktiga utgångspunkter för Region Norrbottens samtliga verksamheter vilket innebär att arbete mot kränkande bemötande och kränkande särbehandling ska genomsyra verksamheten. Jämlikhet är ett vidare begrepp och handlar om status och värde människor emellan inom en grupp eller mellan grupper. Vi ska även utifrån tillgänglig data avseende skillnader mellan exempelvis bostadsort, inkomst och utbildning analysera skillnader. Angeläget att urfolk och minoriteters situation beaktas i beredningar och beslut.

Kunskapsbaserad vård – tillitsbaserad styrning

Sjukvården i Norrbotten ska bygga på kunskap och beprövade metoder (evidens). Utvecklingsarbete och verksamhetsbaserad forskning behöver var en naturlig del av vardagen för att skapa förutsättningar kompetensutveckling och lärande i vardagen. Utgångspunkten är patienternas perspektiv och delaktighet.

För att skapa en robust sjukvård i Norrbotten behöver det bygga på förtroende och en tillitsbaserad styrning. Att ändra arbetet med styrning och ledning och kommer kräva ett omtag i hela organisationen.

Planeringsförutsättningar

Hållbar utveckling är grunden

De 17 globala hållbarhetsmålen är viktiga principer för regionens planeringsprocesser och ska synliggöras i Region Norrbottens uppdrag.

Region Norrbotten ska planera sin verksamhet så att den bygger på hållbara grunder, vilket innebär att stor hänsyn tas till hållbarhetsperspektiven i den egna verksamheten. Satsningar för att säkerställa den lokala livsmedelsproduktionen är en viktig del i Regionens arbete, bl.a. smartare upphandlingar. Utgångspunkten i hållbarhetsarbetet är den regionala utvecklingsstrategin, som alla samhällsaktörer i Norrbotten har ställt sig bakom.

Region Norrbottens hållbarhetsstrategi tar sin utgångspunkt i **Agenda** 2030-målen, där regionen är både drivande och utförare, de tre vedertagna hållbarhetsdimensionerna, ekologisk, ekonomisk och social, blir på den regional nivå styrande för en hållbar omställning som nu sker i Norrbotten.

De tre dimensionerna är ömsesidigt beroende av och förstärker varandra där jämställdhet är drivkraft och resultat. Den ekologiska dimensionen sätter ramarna, eftersom det finns begränsningar för vad jordens resurser räcker till och vad miljön tål, det vill säga jordens förmåga att långsiktigt upprätthålla liv i alla dess former. Den ekonomiska dimensionen kan ses som medlet för att nå den sociala dimensionens mål om hög livskvalitet, hälsa och välbefinnande med social rättvisa.

En kraftsamling för omstart

Efter åren som handlat om att montera ner verksamheter, minimera samverkan med länets kommuner behöver Region Norrbotten en omstart för att öka samverkan med fackliga organisationer, kommunerna i Norrbotten, regionala aktörer som bygger på tillit och förtroende.

Målet med omstarten är att göra Norrbotten till en region som människor och verksamheter vill flytta till. Där vi pratar om utmaningarna och gör det som krävs för att lösa dem. Några av de områden vi ser behöver vara med i samtalet och som ger sjukvården möjlighet att möta patienternas behov.

Trygg och tillgänglig sjukvård

Den som är i behov av vården ska känna att den är tillgänglig och nära. Det ska inte vara en kamp att få kontakt med vården, och alla som söker vård i Norrbotten ska behandlas jämlikt, och principen ska vara vård efter behov.

Det finns behov av en bättre samordning kring vårdbesöken. Om du bor långt ifrån närmsta sjukhus och du ska till olika avdelningar för olika besvär så ska dina besök ändå gå att få inbokade samma dag så att du inte behöver resa flera gånger i närtid.

Norrbottens fem sjukhus är en viktig del av vårdkedjan och det är av yttersta vikt att de håller hög kvalitet. Vi vill ha offentliga hälsocentraler i alla länets kommuner

Och återinföra Vårdnära Service. Vi vill ha fler lättakuter för bättre tillgänglighet och en tryggare vård på våra hälsocentraler, tillgängliga vårdplatser och försök med äldremottagningar.

Vårdskulden och pandemins effekter – Pandemin har påverkat alla vårdens områden och det är många som just nu väntar på inställda undersökningar och operationer. Det finns möjligheter att testa nya sätt att organisera vården, och då är det angeläget att regionens sjukhus och medarbetare får möjlighet att vara delaktiga i att prova och utforma nya lösningar. Det ska vara vård som utförs av regionens regi på regionens sjukhus och hälsocentraler. Behovet av större beredskap och kapacitet har på till exempel materialsidan, blivit tydligt att det behöver förstärkas.

En tillgänglig tandvård

Folktandvården ska utvecklas och för det behöver fler medarbetare anställas. Förutsättningarna för en god tandhälsa skiljer sig mycket åt beroende på var i länet en person bor. Det finns stora behov av att stärka möjligheterna att få en tillgänglig och fungerande tandvård som möter norrbottningar i alla åldrar över hela livet. Då kommer kompetensfrågan att behöva prioriteras. Det krävs riktade insatser för att stärka möjligheterna för att få fler att utbilda sig till tandläkare, tandhygienister och tandsköterskor och vilja jobba i Norrbotten för att kunna tillgodose länets kompetensbehov. Därför behöver möjligheterna för inrättande av en distansutbildningar ses över för yrkena inom folktandvården, samt att fler seniora tandläkare ska ha möjlighet att handleda tandläkare med kortare tid i yrket. Inrättandet av en utbildningsenhet. Vi behöver prova fler vägar att visa på att folktandvården i Norrbotten är en attraktiv arbetsgivare för tandläkare, tandhygienister, tandsköterskor och övriga personalkategorier som jobbar för att möjliggöra en tillgänglig tandvård med goda arbetsvillkor.

Dagens medarbetare och rekrytering av nya medarbetare

Det finns ett stort behov av att lösa ett antal problem omgående som finns idag och som leder till att medarbetare slutar. Lika viktigt som akuta åtgärder är det att säkra kompetensförsörjningen långsiktigt.

Här och nu behöver vi se hur vi kan bygga en verksamhet med ett tillitsbaserat arbetssätt. Förtroende innebär också ansvar. Samtalet med medarbetare och deras fackliga organisationer, samtal med verksamhetsansvariga chefer på alla nivåer kommer behöver vara prioriterat för att bygga en hållbar verksamhet där medarbetare trivs.

Kompetensväxlingar och kompetensutveckling.

Tidigare satsningar på kompetensenhet, fortbildningsinsatser, engagemanget i Vårdcollege, utbildningsarvoden, utbildningstjänster samt studiebidrag kommer även fortsättningsvis att vara viktiga metoder för att säkra sjukvårdens kompetensförsörjning. Därutöver behöver även möjlighet till forskningstjänster och tid för handledning och vägledning för nya som ska in i sitt första jobb för att bli morgondagens medarbetare.

Region Norrbottens stora utmaning kommer att vara kompetensförsörjningen. Tack vare att många medarbetare fortsätter att jobba efter möjligheten att gå i pension finns kompetens och bemanning i sjukvården. Det är viktigt, men behov av att lösa situationen långsiktigt är avgörande. Det kommer att vara områden och grupper som vi redan nu ser särskilt svårt att rekrytera som inom tex. tandvården, biomedicinska analytiker och allmänläkare, för att nämna några yrkesgrupper. Det är glädjande att många väljer att söka vårdutbildningar på universiteten. Dessa behöver vi vara lyhörda för när det gäller möjlighet till att få praktikplatser, sommarjobb och introduktion och stöd när de anställs. För att de ska få en bra start och välja att stanna inom yrket för översiktlig framtid.

Regional utveckling i ett växande län – Norrbotten som län befinner sig i en expansiv fas med flera stora kommande och aviserade etableringar inom grön basindustri. Region Norrbotten behöver ta en mer aktiv roll för att länets kompetensbehov. För att detta också ska bli verklighet krävs satsningar att Norrbotten ska vara ett attraktivt län för att fler ska kunna tänka sig att flytta hit. Det förutsätter en utbyggnad av en digital infrastruktur som en viktig pusselbit i framtidens Norrbotten, tillsammans med utbyggnad av den fysisk infrastruktur. Detta för att svara upp mot de behov som kommer att uppstå i länet under de kommande åren.

Region Norrbotten behöver också ta en mer aktiv roll när det gäller planprocesserna för att säkra byggande av bostäder för en växande befolkning.

Faktorer för en trygg och nära vård

Norrbotten är ett län med stora geografiska avstånd och till vissa delar åldrande befolkning. Norrbotten är också ett län med en beräknad befolkningsökning under de kommande åren. Med de förutsättningarna behöver vi ligga i framkant när det gäller en strukturerad utveckling och samverkan i Nära vård mellan hälsocentralerna med närsjukvården och den kommunala hälso- och sjukvården i hemmet. För att klara av att möta de behov som finns och bygga vidare på de strukturer som finns när det gäller

verksamhetsförflyttningar och gjorda skatteväxlingar är det angeläget med en tydlig och gemensam plan.

Utifrån vårdtagarens perspektiv är det viktigt att det upprättas patientkontakt och en samordnad individuell plan för trygghet och delaktighet. Den personcentrerade vården förutsätter jämlik samverkan mellan patienten och hälso- och sjukvårdens medarbetare. Samverkan med patientorganisationer behöver stärkas med fler lokala brukarråd och möjligheten att använda sig av spetspatienter vara självklar.

Sjukvården förändras och då kommer vi att behöva fler mottagningar i form av filialer, servicepunkter med mobila lösningar runt om i Norrbotten.

Faktorer för utveckling

Vi ser ett antal faktorer som kommer vara prioriterade och som kommer påverka utvecklingen och hur norrbottningarna kommer att kunna känna trygghet inför en nära och kvalitativ sjukvård.

Samverkan – smarta samarbeten kommer att vara den mest avgörande faktorn för att trygga sjukvården för de norrbottningar som har ett större behov av sjukvård och omsorg. Då är det angeläget att det finns en samsyn och samhandling mellan sjukvården och kommunerna i Norrbotten. En viktig utgångspunkt är att vården ska utgå från patientens perspektiv och behov.

Det handlar om att utveckla samarbetet mellan kommuner och regionen kring den nära hälso- och sjukvården – som kan minska trycket på sjukhusen och bidra till en betydligt bättre, mer patientnära och effektiv sjukvård. Det handlar också om att ställa om vården och öka de preventiva insatserna i syfte att minska behoven av vård. Målet är en framtida hälso- och sjukvård som är mer tillgänglig och bättre på att motverka ohälsa. Den hänger ihop bättre och klarar därigenom långvariga vårdbehov och kroniska sjukdomar. Angeläget att vi

Forskning och utveckling inom sjukvården – En nyckelfaktor i omställningen till en god och nära vård är utbildningens och forskningens roll. Det gäller både inom utbildningssektorn och inom sjukvårdens olika nivåer och verksamheter och kan inte nog understrykas.

Det måste vara en samsyn mellan regioner och kommuner med medverkan och ansvar för att tillhandahålla platser för den verksamhetsförlagda utbildningen tillgodoses. Att det finns möjlighet att jobba i vårdnära verksamheter för att få prova på och att det finns grundläggande vårdutbildningar i olika utbildningsmodeller med tydlig utbildningsplan är nödvändigt.

Det kommer att behövas stöd för att bedriva utvecklingsarbete såväl inom själva vården som på lednings- och strategisknivå för att förstå och driva utvecklings- och förändringsarbetet.

Nya sätt att organisera vården – En av de största utmaningar vi står inför för att klara av att förändra vårdkulturen. Det handlar att göra upp med den bild vi har av vad sjukvård är och var den ska utföras. Nya behandlingsalternativ och nya sätt att organisera vården har lett till att vård som tidigare krävde inläggning och långa vårdtider på sjukhus idag klaras av med mer öppna vårdlösningar, ofta också nära vårdlösningar. Vårdplatser behöver över tid vara möjliga att flytta och använda på de områden där de behövs bäst.

För att uppnå målet med en modern, jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med utgångspunkt från Hälsocentralerna behöver förändringar göras inom hela hälso- och sjukvården.

Likväl som det behöver finnas bra barn och mödravårdsmottagningar, familjemottagningar samt ungdomsmottagningar behöver det finnas äldrevårdsmottagningar som har en geriatrisk kompetens. Coronapandemin som främst drabbat äldre personer har visat på behovet av att stärka den gruppens hälsa vilket äldremottagningar skulle kunna bidra till att göra.

Digitalisering och tekniska lösningar – Coronapandemin har gjort att den digitala utvecklingen tagit stora kliv framåt. Många ser idag möjligheter att testa digital teknik och använder den i sin vardag. Efterfrågan av vården ökar och därför behöver användningen av tekniken utvecklas ytterligare. Det handlar om att bygga kompetens och en organisation som klarar framtida omställning när det gäller sjukvårdens utveckling där tekniska lösningar används. För att kunna göra prioriteringar och satsningar behöver regionen ta fram en digital målbild och tydliggöra vad som är digitala lösningar i verksamheten och norrbottningarnas möjlighet till digitala vård i form av hantera kontakter, bokningar och sin egen vård. Digitaliseringen kommer att påverka hela vårdkedjan och vara en avgörande faktor till att klara framtidens hälso- och sjukvård.

Satsningar på kvinnors hälsa – Vi ser att det finns betydande skillnader i hälsa när det kommer till olika grupper. Inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv. Den manliga normen inom sjukvården har varit stark under århundraden, vilket blivit på bekostnad av kvinnors hälsa. Något som går att se tydligt i vården ännu idag. Så kan vi inte ha det. Vi ser behov av att tydligt satsa på att stärka kvinnors hälsa. Det finns stora behov av att satsa på åtgärder för att motverka ohälsan och att förbättra villkoren och förutsättningarna inom arbeten i kvinnodominerade yrkeskategorier

Psykisk hälsa och lättare psykisk ohälsa – Det finns ett stort behov av att hitta enklare vägar in till sjukvården för människor med psykisk ohälsa. Vi behöver skapa vårdformer för att snabbt kunna sätta fokus på möjlighet till egenvård eller stöd för sjukvårdande insatser. De digitala ingångarna till ungdomsmottagningen och den digitala ingången till Digitalen via 1177.se är möjliga vägar som behöver utvecklas ytterligare.

Det finns ett behov från skola, vårdnadshavare och anhöriga att snabbare kunna göra utredningar för barn med neuropsykiatriska funktionsvariationer som behöver mötas. Övergången mellan BUP och vuxenpsykiatri behöver stärkas. På området psykisk hälsa ser vi behov av en satsning tillsammans i Norrbotten för att fler barn ska få stöd i skolan. Ett samverkan med länets samtliga krafter behöver prioriteras.

Personal - Personalpolitik, Kompetensutveckling. Att behålla kompetens inom organisationen är en komplex fråga med många olika delar. Det förutsätter bland annat att personalens kompetens används på rätt sätt, vilket både är en viktig fråga för att skapa en effektiv organisation, och för att skapa en god och trivsamt arbetsmiljö för de anställda. Därför behövs det tillses att medarbetares kunskaper och erfarenheter tillvaratas, att det finns goda möjligheter till utveckling samt att arbetsvillkor, arbetsmiljö, löner och arbetssituation är tillfredsställande. Lika naturligt som att genomföra patientundersökningar måste det vara att årligen genomföra medarbetarundersökningar för att ha ett underlag för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Ett tillitsbaserat ledarskap, fler kollegor och att bli lyssnade på av sin arbetsgivare är en rättvisefråga och en absolut nödvändig förutsättning för att Region Norrbotten ska lyckas med sin personalförsörjning.

Det finns behov av att prioritera kompetensväxlingar och kompetensutveckling. Tidigare satsningar på kompetensenhet, fortbildningsinsatser, engagemanget i Vårdcollege, utbildningsarvoden, utbildningstjänster och studiebidrag kommer även fortsättningsvis att vara viktiga metoder för att säkra sjukvårdens kompetensförsörjning. Därutöver behöver även möjlighet till forskningstjänster och tid för handledning och vägledning för nya som ska in i sitt första jobb för att bli morgondagens medarbetare.

Folkhälsa – Den pågående Covid-19-pandemin har visat att god hälsa och sund livshållning kan vara en avgörande faktor för hur väl det är möjligt att hantera infektioner, epidemier eller som nu, pandemier. Folkhälsosamtal vid 65 är idag mer angeläget för att öka medvetenheten och kunskapen om hälsans betydelse för det bästa livet. Det behövs ett samlat grepp kring folkhälsofrågor med inrättandet av folkhälsocentrum för att stärka och samordna den kunskap som finns inom området. Ett särskilt fokus bör sättas på att stärka kvinnors hälsa och en jämlik sjukvård.

Eftersom vi vet att utbildningens längd har en klar koppling till folkhälsan måste länets unga motiveras att fullfölja en gymnasieutbildning och uppmuntras att gå vidare till eftergymnasial utbildning. Men även ges möjlighet till kompletterande studier senare i livet via vuxenutbildningen, folkbildningen eller via arbetsgivaren.

Folkhälsofrågorna behöver få resurser och vara en del av vardagen på såväl ett övergripande som ett **strategiskt** plan. Det strategiska folkhälsoarbetet behöver mer än 1 promille av regionens ekonomiska resurser för att kunna ge effekt. Hälsosamtalen är bara ett område där det behöver börjas redan vid 30 år och även vara en naturlig del vid 65 år eller när det reguljära arbetslivet avslutas. Det finns ett behov av att prata om friskhetsfaktorer. Vi ser att det finns behov av att inrätta ett särskilt centrum för folkhälsa, för att kunna ta ett helhetsgrepp om folkhälsan i Norrbotten.

Hälsa på lika villkor -Utifrån kunskap om att män har sämre hälsa än kvinnor när det gäller hjärt-kärlsjukdomar och inte lever lika länge behöver insatser göras. De påverkbara hälsoklyftorna inte bara mellan män och kvinnor utan även mellan olika socioekonomiska grupper behöver slutas. Unga, personer med funktionsnedsättning och de som identifierar sig som HBTQI-personer rapporterar en sämre psykisk hälsa än den övriga befolkningen, där behövs riktade insatser.

Attraktiv Region

En omstart av det regionala utvecklingsansvaret

Region Norrbotten har ett långt större uppdrag för det regionala utvecklingsansvaret vilket kommer förutsätta förstärkning av resurser och kompetens vid regionens regionala utvecklingsavdelning för att klara uppdragen som att jobba med Norrbottens kompetensförsörjning inom såväl näringslivet, utbildning och sjukvården och omsorgen. Då kommer det att behövs riktade insatser för Vård- och teknikcollege

Världen och Sverige följer utvecklingen i Norrbotten med den gröna industriutställningen som kommer var en del av lösningen för klimatfrågan och möjliggöra en omställning av många klimatpåverkande verksamheter.

Det finns frågor som kommer vara avgörande för att möjliggöra befolkningsökning och det är en grundskola med god kompetens, bostäder som gör att människor kan flytta hit och bo. Regionen behöver ta sitt ansvar för den fysiska planeringen. Med de stora investeringarna och behovet av ett omtag av kollektivtrafiken i Norrbotten kommer det krävas en ökad samverkan mellan kommunerna och regionen för länets kollektivtrafik där RKM har fått ansvaret och behöver få såväl tid som resurser för att ställa om och utveckla en kollektivtrafik som möjliggöra skol som arbetsresor.

RUS 2.0 - Ett prioriterat är arbetet med ta fram en revidering av utvecklingsstrategin då det nu är ett helt annat läge än vad som var fallet när det beslutades 2019.

Den nya EU programperioden med insatserna inom ERUF, socialfonden och de andra programområdena kommer möjliggöra satsningar för att ställa om och utveckla Norrbotten. Region Norrbotten behöver ta en mer aktiv roll för att ge stöd och vägledning för projektägarna.

I uppdraget som regionalt utvecklingsansvarig ska vi möjliggöra utveckling av såväl befintliga näringar som skapa förutsättningar för nya att kunna utvecklas. Politiken ska ta ansvar för att utveckling sker med klimatkloka lösningar i basindustrin och besöksnäringen. Fortsatt utbyggnad av länets infrastruktur är nödvändigt och det gäller såväl fysiskt som digitalt.

Det sker många viktiga och spännande investeringar i Norrbotten under de kommande åren. Regionen måste se till att hela länet får ta del av dom frukter som skapas. Den positiva framtidstron som bland annat kommer till följd av investeringarna i den gröna basnäringen måste synas för länets invånare oavsett om man bor i Luleå, Överkalix eller Kiruna.

Tillsammans kan vi bygga ett långsiktigt livskraftigt Norrbotten, som snabbt anpassar sig till förändringar i omvärlden och där vi fortsätter att ta tillvara våra unika förutsättningar och möjligheter. Norrbotten är en välkomnande plats där vi uppmuntrar dem som vågar tänka annorlunda och där det finns plats för alla som vill förverkliga sina drömmar. Inte minst unga kvinnor, som tidigare lämnade länet för studier och jobb, men nu har mycket bättre förutsättningar i ett mer jämställt län. Jämställdhet är en grundläggande rättighet och nödvändighet för att Norrbotten ska utvecklas. Därför måste vi öka medvetenheten om hur prioriteringar och beslut faktiskt påverkar jämställdheten i samhället och använda kunskapen för att genomföra förändringar.

Arktiska Norrbotten innebär hållbara samhällen med innovationer i världsklass.

Norrbottnen är en av EU:s mest innovativa regioner och har utvecklats till en arktisk testbädd för flyg, tåg, bil, däck, rymd och basindustrier. Det ska vi fortsätta att främja, genom satsningar på forskning, innovationer och entreprenörskap, men även genom att vara modigare än andra regioner, våga experimentera och ta risker. LTU har en viktigt och given roll när vi behöver skapa kreativa och toleranta miljöer som lockar till sig talanger och innovatörer. Norrbotten är världsledande inom naturbaserade näringar samtidigt som våra kulturella och kreativa näringar växer. Här, och i flera andra framtidsnäringar, finns spännande, hållbara och gränsöverskridande affärsmöjligheter, som kan locka internationella investeringar och etableringar. Samspelet mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor är en framgångsfaktor.

Utvecklingen mot en mer personcentrerad vård och hälsa, som erbjuder mobila och digitala lösningar i hemmiljö, öppnar också möjligheter till nya innovationer och tjänster. Vi vill se fler mobila lösningar, servicepunkter för att utveckla vården i närhet av människors boende.

För att främja innovationskraften i offentlig sektor kan smartare upphandling bidra till att stimulera innovativt företagande, miljödriven näringslivsutveckling samt innovativa offentliga verksamheter. Det handlar om att inte utesluta nya lösningar i den traditionella upphandlingen. Att man inte avslentrian upphandlar det ”gamla vanliga” utan aktivt strävar efter att handla effektiva tjänster som löser verksamhetens behov.

Ekonomiska förutsättningar under perioden 2023 - 2025

SKR planeringsförutsättningar för kommuner och regioner ger vägledning i planeringsprocessen. Några faktorer som kommer att påverka Region Norrbottens verksamhet och ekonomiska förutsättningar. Förutsättningar efter pandemin kan i vissa läge vara svårbedömd men generellt en positiv utveckling.

Prioriteringar under 2023

- **Personal och arbetsmiljöfrågor** behöver prioriteras. Under pandemin har personalen dragit det tyngsta lasset och tackats med applåder. Det räcker inte. Det behövs en god arbetsmiljö med fler kollegor och en demokratisk styrning av välfärden. Det är några av de saker som är en grundförutsättning för att personalen ska kunna göra ett gott arbete.
- **Kompetensförsörjningen** är prioriterat i ett växande län som Norrbotten. Med etableringar och växande samhällen kommer behoven av arbetskraft att öka enormt i länet. Region Norrbotten behöver bli en nyckelaktör i samverkan mellan länets utbildare.
- **Tillgången till tandvård** i hela länet behöver kraftigt förbättras. Folk tandvården ska utvecklas och för det behöver fler tandläkare, tandhygienister, tandsköterskor och kringpersonal anställas. Arbetsmiljön inom folk tandvården behöver förbättras och möjligheten till utbildning förenklas. Därför vill vi se upphandling av en utbildningsenhet, en regionaliserad tandläkarutbildning och utredning av förutsättningarna för en distansutbildning.
- **Satsningar på kvinnors hälsa** behöver prioriteras under 2023. Vi ser många behov inom området, några av de viktigaste är behov av satsningar på en bra förlossningsvård, att stärka upp psykiatrin och arbetet med att motverka psykisk ohälsa, samt att förbättra villkoren inom kvinnodominerade yrkeskategorier.
- **Uppskjuten vård** behöver planeras och utföras för att de norrbottningar som väntar på vård ska få den vård de har rätt till. Under pandemin har staten höjt de generella statsbidragen utöver den permanenta höjningen som gjordes 2021 tillförs ytterligare statsbidrag.
- **Cancervården** genom samverkan i Norra sjukvårdsregionen fortsätter utifrån den nationell överenskommelse. Cancervården är komplex och det finns ett särskilt behov av att möta de där sjukdomen berör fler områden, vikten av att se hela människan. Samverkan med Norra sjukvårdsregionen är angeläget för att möjliggöra en än mer nära vård där vård ska kunna flyttas

från universitetssjukhus eller regionsjukhuset för utföras på länsdelssjukhus då metoder och teknik utvecklas.

- **Regionala utvecklingsstrategin** behöver uppdateras. Senast detta gjordes var 2019 och sedan dess har mycket hänt i länet med aviserade etableringar och strategin behöver samspela med dessa nya förutsättningar som Norrbotten befinner sig i.
- **Mammografiundersökningar** behovet av mobila lösningar behöver ses över och satsningar på de fasta enheterna vid länets sjukhus behöver utvärderas. Vi vill se en utredning för att se om det kan finnas behov av nya mobila lösningar utifrån socioekonomiska analyser och avståndet kan vara hinder för att besöka de fasta enheterna.
- **Ambulanssjukvården** behöver en förnyad analys för att hantera behovet av en sjukvård som är tillgänglig och börjar där behovet uppstår. I analysen behöver kompetensutveckling, kapacitet, tidsaspekter belysas. Därutöver behöver möjligheten till en samambulans enligt Västerbottens modell utredas på nytt.
- **Satsningar inom psykiatri och folkhälsan** kommer att skapa möjlighet för att prioritera arbetet med den antagna folkhälsostategin. Särskilt stöd ges för satsningar med syfte att stärka psykiatri och suicidprevention. I detta arbete bör vården ha särskilt fokus på barn och unga. Ett särskilt centrum för folkhälsa bör inrättas för att stärka helhetsgreppet kring folkhälsa. Målet är att regionens insatser ska öka under planperioden till minst 2 promille av regionens omsättning för att säkerställa att arbetet med folkhälsoprogram som antogs 2018 kan genomföras. Under de kommande åren behöver regionen särskilt sätta fokus på barn och ungas psykiska ohälsa för att fler ska klara skolan och därmed en bra start i livet
- **I Vårdvalsbeställningen** för 2023 behövs ett antal särskilda uppdrag för att möjliggöra och stärka arbetet med en god och nära vård och omsorg.
- **Satsningar på regionala kulturarrangemang.** Vi har en kulturskuld till barn och unga som under pandemin inte kunnat nås av teater, musik och dans. Kultursektorn är en av de sektorer som lidit hårt under pandemin. Därför behöver det satsa extra medel både på att stärka arrangörs- och utförandeledet, likväl som att stärka förutsättningarna för barn och ungas kulturutövande.
- **Satsningar på att stärka Norrbottens förutsättningar som en innovativ region,** genom att lyfta strategin för smart specialisering och riktade

satsningar för att stärka förutsättningarna för företagande i länet, kreativa näringar, kultur och sociala innovationer

- Säkerställa att en årlig **medarbetarundersökning** genomförs för att säkerställa att arbetsmiljöfrågorna följs upp och utveckla en god arbetsmiljö. Slå ihop
- **Kiruna nya sjukhus** Efter att kartläggningen av dagens sjukhus i Kiruna och förhandlingen med LKAB är slutförd, ser vi en process med en omvärldsspaning av sjukvård i glesbefolkade regioner och i arktisk miljö. Målsättningen när Region Norrbotten bygger ett sjukhus som ska finnas i många år måste vara en bred politisk samsyn kring det nya sjukhusets utformning och kommande innehåll. Ingången ser vi i en sådan process att det ska vara ett sjukhus med beredskap och förmåga att kunna utföra avancerad sjukvård i arktisk miljö.
- Norrbotten behöver ta ett omtag när det gäller **länets Kollektivtrafik** med utgångspunkt från arbetet inom projektet ÅKERbär som utgått från uppdrag att öka attraktiviteten och resandet och minska kostnaderna, vilket är en stor utmaning men kan ge förutsättningar att utveckla en hållbar kollektivtrafik.. Med ett särskilt ekonomiskt ansvar har Region Norrbotten under åren 2023 – 2025 för ett omtag som ger långsiktiga och hållbara effekter som utvecklar Norrbotten.

Ekonomi

Våra ekonomiska beräkning utgår från SKR prognoser och underlag som regionens ekonomiavdelning överlämnat till oss. Därefter har vi gjort egna prioriteringar och beräkningar utifrån våra särskilda satsningar och den utveckling vi vill se för Norrbottens hälso- och sjukvård och den regionala utvecklingen.

Vi ser ett Norrbotten med låg arbetslöshet, beslut om stora investeringarna som kommer innebära såväl behov av befolkningsökning för att klara rekryteringsbehovet och därmed ökade skatteintäkter. De ekonomiska utmaningarna kommer vara inflationen med ökade kostnader samt det stundande valet som kan skapa osäkerhet kring statsbidrag och satsningar från den nationella nivån..

	2022	2023	2024	2025
BNP 1)	3,1	2,4	1,9	1,8
Relativ arbetslöshet	7,7	7,4	7,5	7,5

	2022	2023	2024	2025
KPI	5,2	2,7	2,6	2,5

Källa: SCB och Sveriges Kommuner och Regioner, apr 2022. *Utveckling i procent*

1)Kalenderkorrigerad utveckling 2) Procent av arbetskraften 15–74 år utgår från SKR beräkning har inte tagit hänsyn till SCBs publicering den 13 april 202, vilket med regionens beräkningar bör vara i underkant.

Uppgifterna baseras på Region Norrbottens egna befolkningsprognoser och därmed en positiv befolkningsutveckling, samhällsekonomins tillväxt, bibehållen skattesats, statens transfereringar i form av statsbidrag och utjämningsystem samt regionens förmåga att anpassa verksamheten till de ekonomiska förutsättningarna. Prognoserna för ekonomisk tillväxt har utvecklats positivt. Norrbotten är dessutom i ett läge i planeringen för historiskt stora industriinvesteringar.

Nationella satsningar

Vår budget bygger på en Socialdemokratisk regering fortsätter de satsningar som nu görs på Nära vård, stöd för att hantera vårdköerna. Kvinnors hälsa.

Särskilda prioriteringar

Vi ser många områden som behöver särskilda satsningar under de kommande åren. Med brister i arbetsmiljön och därmed den försämrade arbetssituationen för regionens medarbetare finns det behov av insatser. Tidigare beslut under 2022 är i många fall ofinansierade och behöver hanteras i en särskild beredning och prioritering. För att klara av att ge en god vård måste vi stärka samverkan i Norrbotten, särskilt måste relationen mellan kommunerna i Norrbotten och Region Norrbotten bli bättre. Vi ser ett antal områden som vi vill prioritera under de kommande åren och det är kvinnors hälsa, tillgängligheten och möjligheten till digitala lösningar. Behov av att arbeta med uppgiftsväxlingar och kompetenshöjande insatser är avgörande och det kommer det vara nödvändigt att återstarta med en utvecklad VNS (Vård Nära Service) Andra prioriterade områden är Folkhälsa och psykisk ohälsa med särskilt fokus på en jämlik hälsa.

Primärvård och vårdvalet

Möjligheten att ställa om till Nära vård och kunna göra ytterligare satsningar utgår från att vårdvalet tillförs mer resurser för att möjliggöra utveckling av servicepunkter och filialer som bygger på verksamheternas ansökningar. Genom vårdvalet vill vi möjliggöra vi satsningar på folkhälsan med förebyggande insatser.

Uppskjuten vård

Norrbottens vårdskuld innebär lång väntan och lidande. Nationella satsningar med riktat stöd är aviserade och kommer bidra till insatser för att kunna korta köerna. Vi utgår från att stödet ska användas i regionens egna verksamheter och lokaler.

Medel för regionala tillväxtansvaret

Det nationella anslaget för det regionala utvecklingsansvaret är under 2022, 130 625 000 kronor och förutsätter att vi avsätter egna resurser för att kunna växla upp de nationella 1:1 medlen. Den nya EU programperioden som nu inleds innebär att regionen behöver hitta arbetssätt för att få ansökningar och projekt som utvecklar Norrbotten och de gröna industrisatsningarna som kommer innebära utvecklingsarbeten på många områden.

Medel för regional kulturutveckling

För 2022 erhåller Region Norrbotten 54 705 000 kronor genom kultursamverkansmodellen, för utifrån en bred och omfattande kulturverksamhet ta ett starkt regionalt ansvar.

Digitaliseringen

Ett av de avgörande vägvalen kommer vara Region Norrbottens förmåga att ta till vara de digitala framstegen som görs för att möjliggöra att vården blir mer tillgänglig och nära för alla norrbottningar. Prioriterat måste vara att verksamheterna analyserar och införa interna digitala lösningar för att underlätta och klara av uppgiftsväxlingar och personalrekryteringen. Investeringarna i digitala lösningar för Norrbottningarna är prioriterat och ska harmonisera med den interna digitaliseringen för ökad tillgänglighet.

Skattesats och befolkningsutveckling

	2022	2023	2024	2025
Utdebitering kr/skattekrona	11,34	11,34	11,34	11,34
Skatteunderlagsutveckling i riket SKR:s underlag april 2022	4,25	5,03	3,69	3,67
Antal invånare 1 november året innan SKR prognos april 2022	249 693 (2)	245 951 (1)	245 931	244 037
Antal innevånare Region Norrbottens prognoser	249 693	249 586	249 634	249 807

(1 Sveriges Kommuner och Regionots prognos är underlag för bedömning av skatteintäkter och utjämning där vi förhåller oss till Region Norrbottens beräkning av befolkningsutvecklingen. 2) Norrbottens befolkning 2021-12-31 var 249 693.

Resultatbudget

Mnkr	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter	1 204,0	1 183,0	1 183,0
Verksamhetens kostnader	-10 644,1	-10 911,1	-11 111,1
Avskrivningar	-263	-280	-285
Verksamhetens nettokostnader	-9703,077	-10 008,1	-10 213,1
Skatteintäkter	7 327,0	7 552,0	7 767,0
Generella statsbidrag och utjämning	2 622,0	2 694,0	2 748,0
Verksamhetens resultat	245,9	237,9	301,9
Finansiella intäkter	305,0	317,0	321,0
Finansiella kostnader	-262,0	-213,0	-196,0
Årets resultat	288,9	341,9	426,9

Region Norrbottens resultatutjämningsfond RUR uppgick vid årsskiftet 21/22 till dryga 1,6 miljarder, och skapar trygghet för att klar att göra nödvändiga förändringar. Det kommer finnas behov av insatser för att fokusera på utveckling inom samtliga verksamheter och med särskilt fokus på att ge stöd till hälso- och sjukvården. Denna förändring ska göras i dialog med de fackliga organisationerna och verksamheten. Nu behövs ett skifte av fokus för region Norrbotten. Från nedskärningar och besparingar till optimering av organisationen för att använda tillgängliga resurser inom sjukvården som skapar förutsättningar för utveckling och en drivkraft till förändring.

Investeringar

Mnkr	2023	2024	2025
Beslutsram			
Investeringar inkl externa hyresgäster	270	247	315
Investeringar, finansiella	6	6	6
Total beslutsram	276	253	321

Investeringar och fastighetsunderhåll

Under planperioden kommer det finnas behov av omfattande fastighetsunderhåll då dessa varit eftersatta under de senaste åren. Inledningsvis kommer det vara nödvändigt att göra en plan med prioritering vilka underhållsbehov som finns och eventuell investeringar.

Kiruna nya sjukhus

Förhandlingarna med LKAB behöver slutföras och att vi därefter kan tillsätta en projektgrupp kring framtidens sjukvård i Kiruna. Kommande beslut om

utformningen av sjukhuset och dess innehåll behöver bygga på en bred överenskommelse i regionfullmäktige för en långsiktigt och hållbar sjukvård i Malmfälten. Vår utgångspunkt för Kiruna nya sjukhus är att den ska ha såväl förutsättningar som beredskap för ett växande Kiruna.

Regionbidrag per nämnd

MnKr	2023	2024	2025
Regionstyrelsen	9 252,9	9 538,1	9 722,6
Regionala utvecklingsnämnden	401,3	419,7	437,9
Patientnämnden	2,7	2,8	2,9
Politisk verksamhet	46,2	47,5	49,8
Regionbidrag, Summa	9 703,1	10 008,1	10 213,1

Regionstyrelsen

Mnkr	2023	2024	2025
Anslag året innan	8 675,0	9 252,9	9 538,1
Prisuppräknig	562,9	345,2	244,5
Särskilda prioriteringar	100,0	25,0	25,0
Särskilda uppdrag Vårdvalet - PV	40,0	40,0	40,0
Ramminskning och ramförändringar	-125,0	-125,0	-125,0
Region bidrag	9 252,9	9 538,1	9 722,6

Regionala utvecklingsnämnden

Uppgiften Region Norrbotten har för kultur och regional utveckling behöver en omstart för att hantera pandemins effekter och den kulturskuld vi har framförallt till barn och ungdomar. Region Norrbottens har ett stort ansvar för länstrafikens stomlinjer utifrån trafikbeställningen och ingångna avtal. Den nationella satsningen innebär även ytterligare stöd som kommer region Norrbotten tillgodo och det är mer resurser för att hela Norrbotten ska få ta del av utbudet från de regionala kulturskaparna och länsinstitutioner. Den nationella satsningen innebär även ytterligare stöd som kommer region Norrbotten tillgodo och det är mer resurser på kultursamverkansmodellen och film

Mnkr	2023	2024	2025
Anslag året innan	355,2	401,3	419,7
Prisuppräknig	11,1	8,4	8,2
Kollektivtrafik inkl ökning Haparanda	25,0	5,0	5,0
verksamhet - bla Kultur och regionalt stöd	10,0	5,0	5,0
Region bidrag	401,3	419,7	437,9

Patientnämnden

Mnkr	2023	2024	2025
Anslag året innan	2,7	2,7	2,8
Prisuppräknning	0,06	0,08	0,09
Region bidrag	2,72	2,8	2,9

Politisk verksamhet

Mnkr	2023	2024	2025
Anslag året innan	44,7	46,2	47,5
Prisuppräknning	1,5	1,3	2,3
Region bidrag	46,2	47,5	49,8

Efter valet vill vi göra en översyn av den politiska organisationen för att stärka demokratin och möjliggöra en styrning som bygger på tillit och förtroende.

Ett Norrbotten för dig

Oavsett vem du är eller var du bor ska du ha tillgång till en bra vård. Vården ska ges efter behov, det vill säga, den som behöver vården mest ska också få den först, det ska inte finnas gräddfilen för de som kan betala för sig.

Utvecklingen med den ökade psykiska ohälsan hos såväl barn och unga som vuxna måste brytas. Det är ett arbete som kräver en bred samverkan mellan regionen, kommunerna och inte minst civilsamhället. Tillsammans kan vi bryta utvecklingen men det kommer att krävas att vi gemensamt kanlar upp ärmarna och prioriterar att stärka och förbättra den psykiska hälsan hos länets invånare. Samverkan, flexibilitet och anpassning till förändrade och nya behov är en nyckel för att möta dagens och morgondagens behov.

Vi socialdemokrater vill prioritera den nära vården. Tillgängligheten måste öka, digitaliseringen bli ett verktyg som underlättar och kontakten med vården samma dag du söker den måste bli en självklarhet. Idag är det inte så och det behöver vi ändra på. Resurser kommer att behöva flytta från sjukhusen till hälsocentralerna och från hälsocentralerna till det egna hemmet, kedjan måste hålla ihop.

Vården för de svårt sjuka äldre måste förbättras. Varje person som bollas mellan avdelningar eller mellan region och kommun är en för mycket. En fast vårdkontakt som tar ansvar och säkerställer att medicinering, remisser och andra basala saker fungerar som det ska är en av nycklarna, ökad samverkan en annan.

Regionens uppdrag handlar inte om sjukvård eller kultur. Det handlar om både och. På samma sätt som Region Norrbotten är ansvariga för en stor del av länets hälso- och sjukvård är de också ansvariga för regional utveckling, kollektivtrafik och kultur. Det står inte i motsatsförhållande till varandra utan det handlar om en symbios. Det handlar om att skapa ett attraktivt Norrbotten där människor vill bo och verka. Det handlar om att värna de värden som skapar ett attraktivt och levande Norrbotten, det där som binder människor samman och skapar en känsla av samhörighet och sammanhang och som bidrar till ett livskraftigt län.

I Norrbotten tar vi vara på alla möjligheter. På riktigt. Vi pratar inte bara om dem. Vi har en basnäring i absolut världsklass, vi gör affärer av våra unika förutsättningar, vår besöksnäring går efter pandemin starkt framåt och vi jobbar ständigt med att utveckla andra branscher. Några av världens största företag och varumärken har valt att ha verksamhet hos oss. Det är ingen slump.

Tillsammans skapar vi ett län med framtidstro. Den viktigaste resursen är vi norrbottningar själva. Alla människor som bor, lever i och utvecklar vår landsdel. Alla som genom alla tider har befolkat Norrbotten, det är vi som gör vårt län attraktivt, allt det vi gör och allt det vi skapar.

Socialdemokraterna